

Lieksan tori

Torin sijaintivertailu
22.10.2025

Yleisiä huomioita

- Torikulttuurin muutos kauppapaikasta tapahtumapaikaksi ja julkiseksi yhteiseksi, avoimeksi tilaksi on ollut nähtävissä maanlaajuisesti viimeisten vuosikymmenten aikana kun kauppa on siirtynyt yhä vahvemmin marketteihin
- Kaupunkirakenteen muutos Lieksassa - keskustatoiminnot siirtyneet edellisten vuosikymmenien aikana Pielisentien varrelle kaakkoon ja kaupallinen keskusta siirtynyt näin kauemmas nykyiseltä torilta
- Nykyään torin rooli on usein ihmisiä yhteen kokoava oleskelun, kohtaamisten ja tapahtumien paikka toritoiminnan ohessa
- Oikea sijainti kaupunkirakenteessa on keskeisin lähtökohta elinvoimaisen ja houkuttelevan torin taustalla

Sijainti 1

Nykyinen tori

Koko noin 60x60m toritoiminnoille
Tori + AL + PI n. 5520 m²

Plussat

- Kaavassa osittain jo torialuetta, ja viereisen rakentamattoman AL-korttelin mukaanotto ilmeisen mahdollinen.
- Viereen kaavoitettu pysäköintialue (LP) ja etelän puisto (PI) tukevat kokonaisuutta.
- Vieressä kirjasto, joka voisi hyödyntää toria toiminnan jatkeena.
- Alueella hyvin pysäköintitilaa.
- Tiistaitori on vakiintunut ja paikallisten tuntema tapahtuma kyseisellä torilla. → Toisaalta kyseinen tapahtuma voi myös jatkua toisellakin paikalla.
- Alue riittävän iso laajallekin toritoiminnalle.
- Suuri puusto ja laaja viheralue.

Miinukset

- Sijainti hieman syrjässä arkisista reiteistä ja näkymiltä, vaikka ei oikeasti kaukana.
- Alue ei ole ihmisten luontaisten kulkureittien varrella ja kohteessa elämää vain tapahtumien aikaan.
- Myös torimyyjät kokevat sijainnin etäiseksi, eikä tapahtumien aikaankaan esim. mansikanmyyjiä ym. ole torille. Kohteesta voi olla vaikea saada pysyvästi eloisaa, jos ihmisten toiminta ei luontaisesti kohdistu alueelle. Tämä pääsy myös siihen, miksi kohteeseen ei ole vuosikymmenien aikana vakiintunut elävää torikulttuuria.
- Rajautuu joka puolella katuun, joka voi heikentää viihtyisyyttä.
- Myyntipaikkoja on hajautettu pääkadun varrelle ja ne ovat arkena aktiivisemmin käytössä.
- Monet tapahtumatkin järjestetään muualla kuin torialueella.
- Kalliimpi toteutus kuin muut vaihtoehdot.

Muut huomiot

- Ollut aktiivinen tori 1970-80-luvuilla, hiljentynyt osittain myös väestömuutoksen myötä.
- Isompien markettien myötä palvelukeskusta on siirtynyt kaakkoon.

Johtopäätökset

- Nykyinen tori on jäänyt syrjään muuttuneessa kaupunkirakenteessa, sijainti ole vetovoimainen eikä vilkkaimpien reittien varrella.
- Alueella suurin potentiaali toiminnallisena puistomaisena alueena ja/tai rakennuspaikkana myöhemmin tulevaisuudessa.

Sijainti 2

”Kesätori”

Koko noin 35x35 m toritoiminnoille (tontilla)
Laajemmalla aluerajauksella 60x60m

Plussat

- Keskeinen sijainti, mahdollisesti paras vaihtoehtoista?
- Hyvä saavutettavuus jalan ja pyörällä.
- Kohde on jo aktiivisessa käytössä ja uudistus tukisi olemassa olevaa toimintaa.
- Viereiset ruokakaupat, myymälät ja leipomo tukevat kokonaisuutta ja lisäävät kaupallista vetovoimaa.
- Tori näkyy selvästi Pielisentieä kulkeville ja siellä on helppo käydä muun asioinnin ohessa.
- Rajautuu kahteen rakennukseen ja puistoon, turvallinen paikka kadun laidalla.
- Puiston oleskelutilat ja leikkipaikka helposti hyödynnettävissä torialueen lähellä.
- Katutilaa mahdollista hyödyntää suurempiin tapahtumiin kuten on jo tehtykin.
- Leikki, puisto ja jumppapaikka lähellä.
- Laajentamismahdollisuuksia on.
- Mahdollisuus järjestää myös läpiajettava yhteys (LP-alueen avullakin).
- Todennäköisesti halvin toteuttaa .

Miinukset

- Kaavassa ALK-tonttia (mutta jo torikäytössä)
- Tontti on hyvin pieni, jopa länsipuolisen puistokaistaleen kanssa (Läntinen tontti + P n. 1590 m²) → Voidaanko laajentaa Torikujan yli pohjoiseen puistoalueelle?
 - Torikujalla ei liene suurta liikenteellistä merkitystä?
- Ei isompaa pysäköintialuetta välittömässä läheisyydessä. Pielisentien varrella paikkoja + LP-alue Torikujalla. Jos yhdistyy muuhun asiointiin, niin myös Citymarketin paikat. (Kävely-yhteys nykyisen torin pysäköintipaikoilta on lyhyt ja viihtyisä reitti.)
- Asuinrakennukset lähellä

Muut huomiot

- Tämä sijainti vapauttaisi nykyisen torin muuhun käyttöön.
- Edellyttää kaavamuutosta ja maanomistuksen tarkastelua.
- Mittakaavallisesti sopivan kokoinen alue avoimeksi torialueeksi? Suurempien markkinoiden ja tapahtumien aikana voidaan hyödyntää mm. puistoa ja katutilaa. Tehokasta tilan ja resurssien käyttöä.
- Nykyinen toimija 5-vuoden vuokrasopimuksella, osittain ehkä katualueella?

Johtopäätökset

- Erittäin hyvä sijainti ihmisvirtojen ja muiden palveluiden läheisyydessä.
- Kohteessa jo nykyisellään toiminta – kannattavaa tukea olevaa toimintaa.
- Kohde pieni, mutta intiimi. Laajenemisvaraa suuriin tapahtumiin katualueella ja puistossa.
- Vaatii kaavamuutoksen.
- Todennäköisesti halvin toteuttaa.

Sijainti 3

”Rotko”

Koko noin 50x50 m toritoiminnoille (tontilla) tai 50x85m (kadusta katuun)

Plussat

- Sijaitsee keskeisen kadun varrella ja näkyvällä paikalla, joskin hieman kauempana Pielisentien keskeisimmistä palveluista.
- Hyvin saavutettavissa jalan, pyörällä ja autolla.
- Kohteessa on jo ollut spontaania toritoimintaa, joka ennakoii sijainnin olevan houkutteleva käyttäjille.
- Riittävän iso torille, AK-kortteliala n. 4470 m²
- Tontti koko korttelin pituinen. Myyjien liikennettä voidaan esimerkiksi ohjata Simo Hurtankadun kautta, jolloin Pielisentien pääty jää torielämälle? Tori olisi läpikuljettava.
- Selkeä, rajattu tila, joka on kahdelta sivulta ”suljettu”. Tila ei jää liian avoimeksi ja luo turvallisen ympäristön.

Miinukset

- Kaavassa AK-tontteja (mutta rakentamattomia), → vaatii kaavam muutoksen.
- Hieman kaakossa Pielisentien keskeisistä palveluista.
- Laaja torialue, jossa suunniteltava tarkkaan, jotta tilasta ei tule liian suurta ja tyhjän oloista pienempien tapahtumisen aikaan.
- Sivulla liikerakennuksen seinä, joka ei erityisen viihtyisä; ratkaistavissa!
- Alueella taimimyymlä (ulkotilaa), joka sijoitettavissa muualle.
- Ei yleistä pysäköintialuetta välittömässä läheisyydessä. Pielisentien varrella paikkoja. → Käytännössä pysäköinti viereisen liikerakennuksen pihalla.
- Asuinrakennukset vieressä.

Muut huomiot

- Vapauttaisi nykyisen torin muuhun käyttöön.
- Hyvä sijainti myös rakentamiselle.

Johtopäätökset

- Potentiaalinen sijainti ihmisvirtojen läheisyydessä, houkuttelevalla paikalla.
- Laaja tontti, jossa laajenemisvaraa suuriin tapahtumiin.
- Tontti voi olla kookas pienimmille tapahtumille.
- Edellyttää kaavam muutoksen.

Sijainti 4

Kulttuurikeskus

Koko noin 60 x 20 m toritoiminnoille (tontilla) tai 60 x 30-50m (katualueen hyödyntäminen)

Plussat

- Sijaitsee keskeisen kadun varrella, hyvien liikenneyhteyksien varrella
- Rakennuksessa liiketiloja, sekä kulttuuri- ja nuorisotoimintaa. Torin ja toimintojen välillä selvää hyödyntämispotentiaalia.
- Torin avautuminen lounaaseen lisää valon määrää erityisesti ilta-aikaan.
- Hyvin saavutettavissa jalan, pyörällä ja autolla. Lähellä runsaasti pysäköintitilaa.
- Torin läheisyydessä veistoksia ja taidetta, jotka elävöittävät tilaa.
- Kohteen kehittäminen elävöittäisi muuten asfalttista ja avointa aluetta.
- Leveä ja pitkä tori voi olla sopivan intiimi pienempiin toritapahtumiin ja laajentua isompien aikaan. → Pielisentien ajorata on jo tontin edustalla rakennettu korotettuna osin tätä varten.
- Selkeä tila, joka rajautuu rakennuksiin, pensasaitaan ja jalkakäytävään.

Miinukset

- Kaavassa K-2-tontin p-alue → vaatii kaavamuutoksen. Kaupunki osaomistaja, mutta vaatii muidenkin osakkaiden suostumuksen.
- Pienehkö, noin 1200 m². Laajennettavissa jalkakäytävälle (1800 m²) tai Pielisentielle, kun ajoittain suljetaan ajoneuvoliikenteeltä (3600 m²).
- Suurempien tapahtumien tarve sulkea Pielisentie ja ohjata liikennettä tuottaa lisätyötä järjestäjille.
- Lavan ja myyntikojujen mitoitus kohteeseen haastavaa. Molemmat eivät välttämättä mahdu.
- Ei yleistä pysäköintialuetta alueella. Pielisentiellä rajallisesti paikkoja. Voi vaatia Moisiekadun remontin, joka lisää kustannuksia selvästi.
- Pysäköinnin poisto haittaa kulttuurikeskuksen saavutettavuutta erityisesti heikosti liikkuvien kannalta, kun autoa ei saa oven lähelle.
- Suunnittelussa huomioitava, että ratkaisu ei vaikuta rakennuksen pihalta, vaan julkiselta tilalta.
- Hieman kaakossa Pielisentien keskeisistä kaupallisista palveluista.
- Kohteen tasauksessa pieniä haasteita; toisaalta torisuunnittelussa voidaan parantaa tilannetta!

Muut huomiot

- Vapauttaisi nykyisen torin muuhun käyttöön.
- Toriaukion alla sijaitsevat hulevesi-, jätevesi- ja sähköliitännät. Varmistettava näiden kestävyys.
- Torin sijoittuminen rakennuksen edustalle vaatii suunnittelussa ja hallinnassa enemmän yhteensovitusta kiinteistön omistajien kanssa.

Johtopäätökset

- Hyvin saavutettava sijainti ihmisvirtojen ja kulkureittien varrella.
- Torin vieressä kulttuuripalveluita ja liiketiloja, joiden kanssa selviä synergiahyötyjä.
- Toriaukea pienehkö, joskin kompakti koko voi sopia pienemmille tapahtumille.
- Kulttuurikeskuksen edessä olevien pysäköintipaikkojen poistuminen merkittävä haaste.
- Kohde hyvä toiminnallisena aukiona mutta ei välttämättä sovellu torikäyttöön liikenteellisten ja tilallisten haasteiden vuoksi

Yhteenvedo ja vertailu

1. Nykyinen tori: Sijainnillisesti haastava. Potentiaalinen puistikko.

- Tori syrjässä Fielisentien kaupunkirakenteesta ja -elämästä. Kohteesta haastava kehittää eloisaa ja toimivaa.
- Kokonsa puolesta sopiva ja kohteessa on kookasta puustoa.
- Alueella suurempi potentiaali esimerkiksi toiminnallisena puistomaisena alueena.
- Ei ole vakiinnuttanut paikkaansa edellisinä vuosikymmeninä.

Suosikkimme
monipuoliselle
torikokonai-
suudelle

3. Rotko: Sopii monipuoliselle tapahtuma-aukiolle ja torille.

- Keskeisellä kadulla, vain hieman syrjässä ytimeästä.
- Kohteessa ollut jo spontaania toritoimintaa, käyttäjiä löytyy.
- Laaja tontti, jossa tilaa ja laajenemisvaraa suuriin tapahtumiin. Mahtuu sekä lava että toritoiminnot.
- Tyhjä alue suunnittelullisesti helppo, reunaehdoja vähemmän.
- Kulttuurikeskus lähellä.

2. Kesätori: Sopii pienelle ja intiimille torille.

- Kohde on erittäin keskeisellä sijainnilla ja nykyisin jo eloisa.
- Alue on pienehkö, hyvä toritoimintoihin muttei suuremmille tapahtumille.
- Rajautuminen puistoon lisää kohteen viihtyisyyttä ja luo hyvän tori-jatkumon.
- Suur tapahtumien osalta haastava. Suunnittelussa ratkaistava ja selvítettävä laajenemismahdollisuuksia kadulle ja puistoon.

Hyvä
vaihtoehto
torille!

4. Kulttuurikeskus: Sijainti hyvä, järjestelyt haastavat.

- Keskeisellä kadulla, joskin hieman syrjässä palveluyltimeästä.
- Selviä synergiaetuja viereisten kulttuuripalveluiden kanssa.
- Kohde on pieni. Laajentumisvaraa haettava sulkemalla ajorata jossa omat haasteensa.
- Pysäköintipaikkojen poistumisen tai siirron vaikutukset sekä kulttuurikeskuksen toiminnalle että Moisionkadun saneeraukselle selvítettävä. Saattaa laukaista useita välillisiä vaikutuksia tai tarpeita alueella.